

آزمون ادبیات تکمیلی (مسجدی) روز پنجمشنبه ۱۳/۱۱/۱۴۰۱ (یا سخنامه)

«از نشانه های ذهن فرهیخته آن است که در عین مخالفت با عقیده ای، به آن احترام بگذارد»		
نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان اداره سنجش	نام درس: ادبیات تکمیلی (آرایه ها + هوش کلامی) پایه: ششم
نام پدر:	مدیریت آموزش و پرورش ناحیه دو	آزمون شماره ۱ (از نکته های دفتر ادبیات تکمیلی فارسی)
نام دبیر: طاهره مسجدی	آموزشگاه: دبستان فرهنگیان یک	روز و تاریخ آزمون: پنجشنبه ۱۳/۱۱/۱۴۰۱ زمان: ۳۰ دقیقه
نمره نهایی: خیلی خوب ☐ خوب ☐ قابل قبول ☐ نیاز به تلاش بیشتر ☐		

۱- با توجه به اینکه در آرایه ی **تضاد (مخالف، متضاد، طباق)** واژگانی می آیند که از نظر معنی، عکس یا ضد هم باشند. در موارد زیر، آرایه ی **تضاد** را پیدا کنید و کنار هر مورد نوشته شود یا آن واژگان را هایلایت کنید.

الف) توانا بود هر که دانا بود / ز دانش دل پیر برنا بود → **پیر** ≠ **برنا یعنی جوان**

ب) عنکبوت ها بین زمین و آسمان، تار می تنند. → **زمین** ≠ **آسمان**

۲- با توجه به اینکه در آرایه ی **مراعات نظیر (تناسب)** واژگانی می آیند که از یک مجموعه باشند. در موارد زیر، **مراعات نظیر** را پیدا کنید و کنار هر مورد نوشته شود یا آن واژگان را هایلایت کنید.

الف) هر گل و برگی که هست یاد خدا می کند / بلبل و قمری چه خواند؟ یاد خداوندگار → **مراعات نظیر (برگ - گل) - (بلبل و قمری)**

ب) از زمین خشک می روید گیاه / چشمه جوشد آب می آفتد به راه → **مراعات نظیر (زمین - چشمه - گیاه - آب)**

۳- با توجه به اینکه در آرایه ی **تشخیص (جان بخشی، انسان نمایی)** صفات و خصوصیات انسان را به غیرانسان نسبت می دهند. در موارد زیر، آرایه ی **تشخیص** را پیدا کنید و کنار هر مورد نوشته شود.

الف) علف های نازک از میان سنگلاخ سر در می آورند. → **علف سر در می آورد**

ب) خندید ازو کدو، که «من از تو، به بیست روز / برتر شدم، بگو تو که این کاهلی ز چیست؟» → **کدو خندید / برتر شد**

۴- با توجه به اینکه آرایه ی **تشبیه** مانند کردن کسی یا چیزی به کسی یا چیز دیگری را گویند. در موارد زیر، آرایه ی **تشبیه + ارکان تشبیه (مشبه، مشبه به، وجه شبه، آدات تشبیه)** را پیدا کنید و کنار آن بنویسید.

الف) شید چون شقایق سرخ است. (ب) مادر مانند آب پاک و روان است. (پ) پدر چون کوه استوار است.

مشبه: شید / مشبه به: شقایق / آدات تشبیه: سرخ است.
مشبه: مادر / مشبه به: آب پاک و روان / آدات تشبیه: است.
مشبه: پدر / مشبه به: کوه / آدات تشبیه: استوار است.

۵- با توجه به اینکه در آرایه ی **تکرار (واژه آرایه)** واژگانی می آیند که چندین بار برای تأکید یا زیبایی تکرار شده اند. در موارد زیر، آرایه ی **تکرار** را پیدا کنید و کنار هر مورد نوشته شود یا آن واژگان را هایلایت کنید.

الف) خواندا به فریاد دلم رس / کس بی کس توین، من مانده بی کس → **تکرار (بی کس)**

ب) دلم می خواهد تمام تمام این قلب کوجولوی کوجولو را، مثل یک خانه ی قشنگ کوجولو، به کسی بدهم که خیلی خیلی دوستش دارم → **تکرار (تمام - کوجولو - خیلی)**

صفحه دوم آزمون ادبیات تکمیلی (مسجدی) روز پنجشنبه ۱۳/۱۱/۱۴۰۱
(پایان نامه)

«اشک هایی که پس از هر شکست می ریزیم همان مریضت که برای پیروزی ریخته ایم»

نام و نام خانوادگی: صفحه ی دو از آزمون ادبیات تکمیلی فارسی

۶- با توجه به اینکه آرایه ی اهراق (مبالغه، غلو) اینگونه است که بزرگنمایی در توصیف یک صحنه یا رویداد انجام می شود. در موارد زیر، آرایه ی اهراق را پیدا کنید و کنار هر مورد نوشته شود.

- (الف) خروشید و جوشید و برکند خاک / ز سش، زمین شد همه چاک چاک ← اغراق در جوش و خروش است
(ب) ز سم ستوران در آن پهن دشت / زمین شد شش و آسمان گشت هشت ← اغراق در توصیف صحنه نبرد

۷- با توجه به اینکه در آرایه ی کنایه عبارتی می آید که معنی ظاهری و نزدیک آن مورد نظر گوینده نیست بلکه مفهوم دور آن مدنظر است یعنی سخنی است که دو مفهوم دور و نزدیک دارد و در آرایه ی کنایه، مقصود گوینده، معنای دور آن است. در موارد زیر، آرایه ی کنایه را پیدا کنید و کنار هر مورد نوشته شود.

- (الف) غلف های نازک از میان سنگلاخ سر در می آورند. ← سر در آوردن کنایه از ریشه کردن
(ب) خرد رهنمای و خرد دلگشای / خرد دست گیرد به هر دو سرای ← دست گیرد کنایه از گنگ کردن

۸- با توجه به اینکه آرایه ی جناس یعنی واژگانی بیابند که از یک جنس هستند و نوعی نزدیکی آوایی در آن ها دیده شود در موارد زیر، آرایه ی جناس + نوع جناس را پیدا کنید و کنار هر مورد نوشته شود یا آن واژگان را هایلایت کنید.

- (الف) بزد تیغ و بنداخت از بر سرش / فرو ریخت چون رود خون از برش ← جناس ناهمسان (اصطلاحی در حرف اول (سرخ - برش))
(ب) ای نام تو بهترین سر آغاز / بی نام تو نامه کی کنم باز ← جناس ناهمسان (افزایشی در حرف آخر (نام - نامه))

۹- به واژگانی (مانند: بزرگ و عظیم) که از نظر معنی یکسانند هستند اما نوشتن (املا، خط) و خواندن (تلفظ، صدا، آوا) آن ها فرق دارند می گویند.

(الف) مترادف (هم معنی، ترادف) (ب) متضاد (مخالف، تضاد، طباق) (پ) تناسب (همبستگی) (ت) تضمن یا هم پوشی

۱۰- به واژگانی (مانند: شام و سحر) که از نظر معنی، عکس یا ضد هم هستند می گویند.

(الف) مترادف (هم معنی، ترادف) (ب) متضاد (مخالف، تضاد، طباق) (پ) تناسب (همبستگی) (ت) تضمن یا هم پوشی

۱۱- به واژگانی (مانند: فارسی و مطالعات اجتماعی) که از یک مجموعه هستند می گویند.

(الف) مترادف (هم معنی، ترادف) (ب) متضاد (مخالف، تضاد، طباق) (پ) تناسب (همبستگی) (ت) تضمن یا هم پوشی

۱۲- به واژگانی (مانند: درس و فارسی) که جزء و کل اند یعنی رابطه ی بین دو واژه که در آن معنای یکی از واژه ها، معنای واژه ی دیگر را در برمی گیرد می گویند.

(الف) مترادف (هم معنی، ترادف) (ب) متضاد (مخالف، تضاد، طباق) (پ) تناسب (همبستگی) (ت) تضمن یا هم پوشی

۱۳- نوع جملات زیر را از نظر محتوا یا شیوه ی بیان مشخص کنید. [منظور از انواع جمله: خبری / پرسشی / امری / عاطفی]

- (الف) درس را خواندی؟ ← جمله پرسشی
(ب) عجب هوای خوبی! ← جمله عاطفی
(پ) مقبره ی ابرعلی سینا در شهر همدان است. ← جمله خبری
(ت) خیز و غنیمت شمار... ← جمله امری

هر کس نیامد از گذشت روزگار / نیز نیاموزد / هیچ آموزگار / رود کی سر قندی / پیروز و سربلند باشید / مسجدی